

Θα μπορούσε πράγματι η Τουρκία να εισβάλει στο Ισραήλ;

Η Άγκυρα είναι απίθανο να σπείσει να εγκαταλείψει μια τόσο σημαντική ενίσχυση της αποτρεπτικής της ισχύος. Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Φωτογραφία: AFP, Getty Images

israelhayom.com

Ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν καυχήθηκε ότι η χώρα του θα μπορούσε να δράσει εναντίον του Ισραήλ, όπως έκανε στη Λιβύη και στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ. Όμως μια προσεκτική εξέταση των στρατιωτικών δυνατοτήτων της Τουρκίας οδηγεί σε ένα σαφές συμπέρασμα: οποιαδήποτε τέτοια απόπειρα θα ήταν καταδικασμένη να αποτύχει. Υπάρχει, ωστόσο, ένα άλλο σενάριο, όχι λιγότερο επικίνδυνο από μια άμεση εισβολή, που θα έπρεπε να ανησυχεί τις Ισραηλινές Αμυντικές Δυνάμεις (IDF).

της **Noa Lazimi**

Η πορεία της Τουρκίας προς τα πυρηνικά είναι ένας κίνδυνος που το Ισραήλ δεν μπορεί να αγνοήσει

Στο πλαίσιο της έντασης ανάμεσα στην Τουρκία και το Ισραήλ σχετικά με την έκδοση ενταλμάτων σύλληψης για ανώτερους Ισραηλινούς αξιωματούχους, ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν απείλησε ξανά αυτή την εβδομάδα ότι, όπως η χώρα του έδρασε στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ και στη Λιβύη, έτσι θα μπορούσε να δράσει και εναντίον του Ισραήλ, εφόσον ήταν αρκετά ισχυρή.

Αυτό αποτελεί μια ευκαιρία να εξεταστούν τα κρίσιμα ερωτήματα: Υπάρχει κάποια αλήθεια στα λόγια του και είναι πράγματι η Άγκυρα ικανή να αποτελέσει μια πραγματική στρατιωτική απειλή για το Ισραήλ;

Μια τουρκική χερσαία επιχείρηση

Στην πράξη, μετά την εισβολή της στην Κύπρο το 1974, η Τουρκία δεν έχει πραγματοποιήσει μια μεγάλης κλίμακας συμβατική εισβολή, με τη μορφή

πλήρους εδαφικής κατάκτησης. Έχει όμως διεξαγάγει σημαντικές χερσαίες επιχειρήσεις στη Συρία και στο Ιράκ. Στη Συρία, η Άγκυρα πραγματοποίησε εκτεταμένες επιχειρήσεις συνδυάζοντας τακτικές δυνάμεις με τοπικούς παράγοντες και εγκατέστησε διαρκή παρουσία στο βόρειο τμήμα της χώρας. Στο Ιράκ, αντίθετα, οι κινήσεις της ήταν πιο περιορισμένες και περιλάμβαναν διασυνοριακές εισβολές και την εγκατάσταση βάσεων.

Τουρκικές δυνάμεις κοντά στα σύνορα με τη Συρία. Φωτογραφία: AFP

Οι ενέργειες της Τουρκίας σε αυτά τα δύο μέτωπα, και στις δύο γειτονικές χώρες που συνορεύουν με την Τουρκία, είχαν ως κύριο στόχο την αντιμετώπιση της κουρδικής πρόκλησης, την οποία η Άγκυρα θεωρεί άμεση απειλή για την εθνική της ασφάλεια. Στη Λιβύη και στο Αζερμπαϊτζάν, αντίθετα, η τουρκική εμπλοκή χαρακτηρίστηκε από πιο περιορισμένη στρατιωτική παρουσία, βασισμένη σε συμβουλευτικό ρόλο, στη χρήση drones, στην παροχή εξοπλισμού και στη στήριξη τοπικών δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης Σύρων μαχητών.

Μια τουρκική απόβαση από τη θάλασσα

Τι γίνεται όμως με το ενδεχόμενο μιας αμφίβιας εισβολής; Το τουρκικό ναυτικό είναι από τα ισχυρότερα στην περιοχή, αλλά μια αμφίβια εισβολή στο Ισραήλ δεν είναι στρατιωτικά ρεαλιστική υπό τις παρούσες συνθήκες. Ένα τέτοιο σενάριο θα απαιτούσε διαρκή ναυτική και αεροπορική υπεροχή, καθώς και αποβίβαση δυνάμεων σε σημαντική κλίμακα.

Ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Φωτογραφία: Reuters/Murad Sezer; Kayhan Ozer/Pool Photo via AP

Οι πιθανότητες επιτυχίας μιας τέτοιας απόπειρας είναι εξαιρετικά χαμηλές, καθώς θα αντιμετώπιζόταν από μια συνδυασμένη ισραηλινή αντίδραση που θα περιλάμβανε το Ισραηλινό Ναυτικό, την Ισραηλινή Πολεμική Αεροπορία, τα συστήματα αεράμυνας και τις υπηρεσίες πληροφοριών. Μια τέτοια απάντηση θα επέτρεπε τον έγκαιρο εντοπισμό, πλήγματα στη θάλασσα και βαθιά πίσω από τις εχθρικές γραμμές, καθώς και την εξουδετέρωση της δύναμης εισβολής πριν καν φτάσει στην ακτή.

Μια σύγκρουση αεροπορικών δυνάμεων

Υπάρχει επίσης και η αεροπορική διάσταση. Η Ισραηλινή Πολεμική Αεροπορία έχει σαφές πλεονέκτημα έναντι της τουρκικής, τόσο σε επιχειρησιακή εμπειρία όσο και στην ποιότητα των μέσων της. Αυτό εξακολουθεί να ισχύει παρά τις προσπάθειες εκσυγχρονισμού της Τουρκίας τα τελευταία χρόνια, συμπεριλαμβανομένων αναβαθμίσεων στον αεροπορικό της στόλο και της υπογραφής συμφωνιών για αγορά μαχητικών Eurofighter από την Ευρώπη. Προς το παρόν, και παρά τις διάφορες αναφορές, οι ΗΠΑ δεν έχουν ακόμη πουλήσει στην Τουρκία μαχητικά αεροσκάφη F-35.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, το Ισραήλ έχει αποκτήσει εκτεταμένη εμπειρία σε πολύπλοκα μέτωπα, συμπεριλαμβανομένων επιθέσεων μεγάλου βεληνεκούς εναντίον προηγμένων συστημάτων αεράμυνας, όπως φάνηκε ξεκάθαρα στις δύο πιο πρόσφατες εκστρατείες στο Ιράν. Η Τουρκία, αντίθετα, έχει αποκτήσει εμπειρία κυρίως σε συγκρούσεις χαμηλής έως μέσης έντασης, με έμφαση στα drones και στην ενσωμάτωση τοπικών δυνάμεων. Αυτό το χάσμα θα μπορούσε να επηρεάσει την ικανότητά της να εξασφαλίσει και να διαχειριστεί μια μεγάλης κλίμακας επιχείρηση εναντίον ενός προηγμένου αντιπάλου. Το συμπέρασμα είναι σαφές: ένα σενάριο άμεσης χερσαίας ή αμφίβιας εισβολής του Ισραήλ είναι απίθανο, τουλάχιστον στο προβλέψιμο μέλλον.

Ένα μαχητικό F-16 της Τουρκικής Πολεμικής Αεροπορίας. Φωτογραφία: AP

Παρόλα αυτά, ένας πιο σημαντικός κίνδυνος από την Τουρκία βρίσκεται στην πιθανότητα μιας έμμεσης απειλής μέσω υποστήριξης εξτρεμιστικών σουνιτικών δυνάμεων στο βόρειο μέτωπο του Ισραήλ. Αυτό το σενάριο εμφανίστηκε επίσης στις εκτιμήσεις της Επιτροπής Nagel σχετικά με την τουρκική παρουσία στη Συρία και την πιθανότητα τοπικοί παράγοντες να προκαλέσουν κλιμάκωση εκεί. Η εμπλοκή της Τουρκίας στη Συρία εντάσσεται σε μια σταθερή στρατηγική που αποσκοπεί στην αποδυνάμωση των κουρδικών πολιτοφυλακών, τις οποίες θεωρεί σκληρό εχθρό. Στο μέλλον, η Τουρκία μπορεί να επιχειρήσει να δημιουργήσει έναν οργανωμένο πληρεξούσιο μηχανισμό στη Συρία, ο οποίος θα στρέφει απειλή και προς το Ισραήλ, αν και προς το παρόν δεν υπάρχουν ενδείξεις μιας τέτοιας συστηματικής προσπάθειας.

Ένα ακόμη σημείο που πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη είναι το εξής: όσο περισσότερο η Τουρκία επιδιώκει να επεκτείνει την ανάπτυξη δυνάμεων ασφαλείας στη Συρία, ιδιαίτερα αν συμπεριλάβει και τακτικές δυνάμεις, τόσο μεγαλύτερος γίνεται ο κίνδυνος επιχειρησιακής τριβής με τις ισραηλινές δυνάμεις που δρουν στην περιοχή. Μια τέτοια κατάσταση θα μπορούσε να οδηγήσει σε ακούσια κλιμάκωση. Με βάση αναφορές Ισραηλινών αξιωματούχων σχετικά με τη δημιουργία ενός μηχανισμού ασφαλείας για την αποτροπή τριβών, μπορεί να υποτεθεί ότι και οι δύο χώρες θα επιδιώξουν να μειώσουν τον κίνδυνο και να αποφύγουν επιδείνωση της κατάστασης. Το μέλλον των σχέσεων Συρίας–Ισραήλ θα επηρεάσει επίσης την έμμεση αντιπαράθεση με την Τουρκία, η οποία αναμένεται να στηρίξει το καθεστώς στη Δαμασκό. Σε αυτό το στάδιο, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, η Συρία δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται για κλιμάκωση εναντίον του Ισραήλ. Σε κάθε περίπτωση, η διατήρηση στρατιωτικής παρουσίας σε καίρια σημεία της Συρίας, συμπεριλαμβανομένης της κορυφής του Ερμών, παραμένει ένα σημαντικό εργαλείο αποτροπής.

Αν υπάρχει βούληση και δυνατότητα

Μέχρι τώρα, αυτή ήταν μια συζήτηση για τις δυνατότητες, με την παραδοχή ότι υπάρχει και κίνητρο για δράση. Όμως δεν υπάρχει βεβαιότητα ότι η Τουρκία πράγματι σκοπεύει να υιοθετήσει μια σκληρή γραμμή που θα

απειλήσει άμεσα το Ισραήλ. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην αναμενόμενη πίεση από το ΝΑΤΟ, ιδιαίτερα από την Ουάσιγκτον, καθώς και στην πιθανότητα μιας φονικής ισραηλινής αντίδρασης, όπως έμαθε από πρώτο χέρι η Τεχεράνη.

Επομένως, φαίνεται ότι βραχυπρόθεσμα η τουρκική απειλή δεν θα πρέπει να υπερεκτιμάται. Φαίνεται κυρίως να αποτελεί απάντηση στην αυξανόμενη περιφερειακή ισχύ του Ισραήλ, υπό το πρίσμα της συνεργασίας του με τις ΗΠΑ απέναντι στο Ιράν, καθώς και αντίδραση σε μια κλιμάκωση που η Τουρκία επιδίωξε να αποτρέψει για δικούς της λόγους. Μακροπρόθεσμα, ωστόσο, η ανάπτυξη μιας πραγματικής απειλής δεν μπορεί να αποκλειστεί, ιδιαίτερα λόγω της ολοένα βαθύτερης εμπλοκής της Άγκυρας σε ζητήματα ασφάλειας και στρατιωτικής παρουσίας στη Συρία, αλλά και των προσπαθειών της να αποκτήσει παρουσία και στη Γάζα.

Πέρα από αυτό, η αυξανόμενη φιλοδοξία του προέδρου Ερντογάν να τοποθετήσει την Τουρκία ως ηγέτιδα δύναμη του σουνιτικού μουσουλμανικού κόσμου, σε συνδυασμό με τις νεο-οθωμανικές του επιδιώξεις, θα μπορούσε τελικά να τον οδηγήσει σε πιο σκληρά βήματα από τη γνωστή πολεμοχαρή ρητορική. Το Ισραήλ θα έκανε καλά να παραμείνει σε επιφυλακή και να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις που προέρχονται από την Άγκυρα.

israelhayom.com